

Dosarul nr. 3ra-1324/18

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (judecătorul: V. Stih)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecătorii: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de către Vladimir Cărăuș, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vladimir Cărăuș împotriva Direcției Generale Educație Telenești cu privire la recunoașterea nulității parțiale a contractului individual de muncă cu obligarea efectuării modificărilor,

împotriva deciziei din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Direcția Generală Educație Telenești, a fost casată hotărârea din 09 ianuarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești și emisă o nouă hotărâre de respingere a cererii de chemare în judecată,

constată:

La 21 aprilie 2017, Vladimir Cărăuș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale Educație Telenești cu privire la recunoașterea nulității parțiale a contractului individual de muncă cu obligarea efectuării modificărilor.

În motivarea acțiunii a indicat că, de la 15.08.1973 și până la 18.06.1984, a activat în calitate de profesor de matematică și fizică în școala medie de cultură generală din XXXX.

În baza ordinului nr. 57 din 19.06.1984, a Secției Raionale a Învățământului Public Telenești (astăzi Direcția Generală Educație Telenești) a fost numit în funcție de director și profesor de matematică la școala de opt ani din XXXX pe o perioadă nedeterminată în care activează până în prezent.

La 17 martie 2016, a fost numit director interimar al gimnaziului XXXX până la numirea în funcție de director a unei persoane pe bază de concurs.

Câștigând concursul desfășurat în perioada 18.03.2016 – 15.06.2016, i-a fost prezentat pentru semnare, la 17.06.2017, contractul individual de muncă nr. 22 din 17.06.2016, care a fost întocmit în lipsa lui, fără negocieri prealabile și încheiat pe o perioadă nu de 5 ani, după cum prevede legislația în vigoare - art. 50 alin. (5), (6)

al Codului Educației, ci pe o perioadă de 7 luni și 6 zile, adică pe o perioadă mai mică decât i-a mai rămas până la atingerea vârstei de 65 ani.

După ce a câștigat concursul, a doua zi, a fost chemat la direcția de învățământ și sub amenințări și promisiuni false l-au impus să semneze un contract de muncă pe un termen de la 17.06.2016 până la 23.01.2017, promițându-i că pe urmă va fi prelungit, pe motiv că la 23.01.2017, el va împlini vârsta de 65 ani.

Consideră că, întrucât el a susținut concursul fiind desemnat conform legislației pe un termen de 5 ani, angajatorul era obligat să încheie contractul de muncă pe acest termen în formă scrisă.

La 15 decembrie 2017, reclamantul Vladimir Cărăuș a depus cerere de modificare a acțiunii, prin care a solicitat, repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, recunoașterea nulității pct. 5 din contractul individual de muncă, încheiat la 17 iunie 2017, cu nr. 22 și anume a sintagmei „prezentul contract individual de muncă își produce efecte începând cu 17 iunie 2016 până la 23 ianuarie 2017”, ca emisă cu încălcarea legislației muncii, restabilirea la lucru în funcția de director pe un termen de 5 ani, cu obligarea Direcției Generale Educație Telenești de a efectua modificări în contract.

Prin hotărârea din 09 ianuarie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, acțiunea a fost admisă, a fost recunoscut nul pct. 5 din contractul individual de muncă încheiat la 17 iunie 2016 cu nr. 22 între Vladimir Cărăuș și Direcția Generală Educație Telenești și anume clauza „prezentul contract individual de muncă își produce efectele începând cu data de 17 iunie 2016 până la 23 mai 2017” ca fiind emisă cu încălcarea legislației muncii. A fost repus Vladimir Cărăuș în drepturi conform concursului efectuat la 15 iunie 2016 în funcția de director al gimnaziului XXXXX pe un termen de 5 ani, obligând angajatorul de a efectua modificări în contract.

La 11 ianuarie 2018, Direcția Generală Educație Telenești, a depus apel împotriva hotărârii din 09 ianuarie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești.

Prin decizia din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Direcția Generală Educație Telenești, a fost casată hotărârea instanței de fond și emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu decizia emisă, la 23 iulie 2018, Vladimir Cărăuș, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc, a declarat recurs.

La 08.10.2018, Direcția Generală Educație Telenești a depus referință la cererea de recurs prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Prin încheierea din 24 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Vladimir Cărăuș, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc, împotriva deciziei din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost considerat admisibil.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente

În conformitate cu art. 239 CPC, instanța de judecată își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Analizând hotărârea contestată prin prisma criticilor invocate în recurs și a prevederilor legale, Colegiul reține ca fiind neîntemeiate argumentele recursului,

ori instanța de apel a examinat cauza cu constatarea nemijlocită a tuturor circumstanțelor care au importanță pentru justa soluționare a cauzei, cu cercetarea și aprecierea tuturor probelor prezente în speță.

Pornind de la faptul că recurentul, cu referire la art. 50 alin. (5), (6) din Codul educației, a invocat că câștigând concursul la funcția de director care a fost desfășurat în perioada 18.03.2016 – 15.06.2016, i-a fost prezentat pentru semnare contractul individual de muncă nr. 22 din 17.06.2016, întocmit în lipsa lui, fără negocieri prealabile și că, contrar prevederilor enunțate, a fost încheiat pe o perioadă nu de 5 ani, ci pe o perioadă de 7 luni și 6 zile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție atestă următoarele.

După cum denotă materialele speței, la 17 iunie 2016, între Vladimir Cărăuș și Direcția Generală Educație Telenești, a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 22, pe o durată de timp de 7 luni și 6 zile, încorporând perioada de 17.06.2016 – 23.01.2017, adică până la atingerea de către reclamantul-recurent a vârstei de 65 ani. Contractul a fost semnat de ambele părți, careva obiecții privitor la clauzele contractului, potrivit înscrisurilor din dosar, nu au fost prezentate.

Prin ordinul din 23 ianuarie 2017, nr. 05^P al Direcției Generale Educație Telenești, în temeiul art. 82 lit. i) din Codul muncii, a fost încetat contractul individual de muncă cu directorul IP Gimnaziul XXXX Vladimir Cărăuș, în legătură cu atingerea vârstei de 65 de ani, fapt care constituie temei de încetare a contractelor individuale de muncă cu conducătorii unităților de stat, în circumstanțe ce nu depind de voința părților.

La 24 ianuarie 2017, prin ordinul nr. 06^P, Vladimir Cărăuș a fost desemnat director-interimar al IP Gimnaziul XXXX, fiind încheiat contractul individual de muncă nr. 02 din 24 ianuarie 2017, pe un termen de până la desfășurarea concursului și numirea a unui nou director în conformitate cu prevederile legale.

Nefiind de acord cu situația creată, reclamantul-recurent a înaintat acțiune în instanța de judecată, menționând că încă la 22.09.2016, a înaintat un demers către Direcția Generală Educație Telenești, prin care a manifestat dezacordul față de termenul contractului, la care nu a primit niciun răspuns, precum și nici la cele adresate ulterior.

Astfel, în opinia reclamantului-recurent, în Gimnaziul XXXX trebuie să rămână în vigoare rezultatele concursului organizat în perioada 18.03.2016-15.06.2016, contractul individual de muncă urmând a fi încheiat pe o perioadă de 5 ani, așa după cum stabilesc prevederile art. 50 alin. (6) din Codul educației, și nu de 7 luni și 6 zile, cum a indicat Direcția Generală Educație Telenești.

Conform art. 50 alin. (5) și (6) din Codul educației, funcțiile de director și de director adjunct se ocupă prin concurs, în baza criteriilor de competență profesională și managerială. Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de director și de director adjunct se aprobă de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării. Cel puțin un director adjunct responsabil de procesul educațional trebuie să aibă studii pedagogice.

Directorul și directorii adjuncți ai instituției publice de învățământ general sunt numiți în funcție pentru un termen de 5 ani. La expirarea acestui termen, contractul individual de muncă al conducătorului încetează de drept, funcția devenind vacantă.

Alin. (8) al normei de drept citate prevede că, directorul instituției de învățământ general poate fi eliberat din funcție înainte de expirarea contractului individual de muncă, în condițiile și temeiurile prevăzute de legislația muncii, precum și alte cazuri enumerate de norma respectivă.

Conform art. 82 lit. i) din Codul muncii, contractele individuale de muncă cu conducătorii unităților de stat încetează, în circumstanțe ce nu depind de voința părților, la atingerea vârstei de 65 de ani.

Art. 301 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, pentru cadrele didactice stabilirea pensiei pentru limită de vârstă constituie unul din temeiurile suplimentare de încetare a raporturilor de muncă la inițiativa uneia dintre părți.

Raportând prevederile citate la materialele speței, Colegiul constată că, soluția instanței de apel de respingere a acțiunii este una justificată și legală. Astfel, chiar și în aspectul în care legislația în vigoare prevede că directorul și directorii adjuncți ai instituției publice de învățământ general sunt numiți în funcție pe un termen de 5 ani, în situația în care au survenit evenimentele prevăzute de art. 82 lit. i) din Codul muncii, contractele individuale de muncă încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților - atingerea vârstei de 65 de ani. Or, prevederile art. 82 lit. i) din Codul muncii, având un conținut expres, nu pot fi interpretate și aplicate altfel decât cum prevede legea.

În așa fel, Colegiul consideră alogică concluzia în care se susține că indicarea în contractul de muncă a clauzei prin care se indică că contractul î-și produce efectele începând cu data de 17 iunie 2016 – 23 ianuarie 2017 poartă un caracter discriminatoriu pe criteriu de vârstă.

În pofida faptului că, conform art. 50 din Codul educației, funcțiile de director se ocupă prin concurs și sunt numiți în funcție pentru un termen de 5 ani, art. 82 lit. i) din Codul muncii stabilește expres că, la atingerea vârstei de 65 de ani, în circumstanțe ce nu depind de voința părților, contractele individuale de muncă cu conducătorii unităților de stat încetează. Respectiv, în atare situație, nu pot fi considerate ca neîntemeiate acțiunile Direcției Generale Educație Telenești, prin indicarea în contractul individual de muncă a termenului de valabilitate a contractului - 17 iunie 2016 – 23 ianuarie 2017, dat fiind faptul că aceste acțiuni au fost generate de apropierea condițiilor prevăzute de art. 82 lit. i) din Codul muncii, încă la momentul petrecerii concursului pentru ocuparea funcției de director, iar neadmiterea reclamantului-recurent, la acel moment, pentru participarea la concurs în condițiile în care, conform Regulamentului cu privire la desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general nr. 163 din 23 martie 2015, nu a împlinit vârsta de 65 de ani, ar fi însemnat un gest discriminatoriu pe criteriu de vârstă față de acesta.

De alt fel, Direcția Generală Educație Telenești la perfectarea contractului individual de muncă în baza art. 50 alin. (5) din Codul educației, a executat prevederile date în coroborare cu art. 82 lit. i) din Codul muncii. Prin conținutul și obiectul său, dreptul, ca fenomen normativ, admite cazuri în care dispozițiile legale se interpretează și se aplică coroborat întru reglementarea exactă a raporturilor sociale.

Mai mult, admiterea unei ipostaze de modificare a termenului de acțiune a contractului individual de muncă nu va putea genera efecte juridice în situația în care suntem în prezența unui fapt deja produs - atingerea vârstei de 65 de ani,

condiție impusă de însăși legislația în vigoare pentru încetarea contractului individual de muncă cu directorul instituției de învățământ în circumstanțe ce nu depind de voința părților, or, dispoziția art. 82 lit. i) din Codul muncii nu prevede oricare excepție de la caz.

În atare circumstanțe, Colegiul reține recursul declarat de ca fiind declarativ și neîntemeiat și care necesită a fi respins, ori soluția instanței de apel din 10 mai 2018 este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea exigențelor prevăzute de lege.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Reieșind din cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Vladimir Cărăuș, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc.

Se menține decizia din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vladimir Cărăuș împotriva Direcției Generale Educație Telenești cu privire la recunoașterea nulității parțiale a contractului individual de muncă cu obligarea efectuării modificărilor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Judecători –

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh

Nina Vascan

Svetlana Filincova